

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00094842425 953 844 38
Konu : Soru Önergesi (7/6107)

26.03.2024

7/6107

SK 41

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10.11.2023 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1320736 sayılı yazınız

İlgide kayıtlı yazınız ekinde yer alan, Bursa Milletvekili Sayın Kayıhan PALA tarafından verilen 7/6107 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ömer Bolat

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 91333E08-A117-419C-A5C1-99EC58920F74

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Dumlupınar Bulvarı no:151 Eskişehir Yolu 9 Km 06800

Çankaya/ANKARA

Telefon No: 03124491344 Faks No: 03124491341

e-Posta: stratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:

SORU ÖNERGELERİ BİRİMİ

Telefon No: 03124491344

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Bursa Milletvekili Sayın Kayıhan PALA'ya Ait 7/6107 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-5) 25 Aralık 1995 tarihinde 52. Dönem Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından 95/7615 sayılı Karar ile yürürlüğe konulan Dahilde İşleme Rejimi'nin (DİR) amacı, dünya piyasa fiyatlarından hammadde tedarik edilmesi suretiyle; ihracatımızın artırılması, ihraç pazarlarımızın geliştirilmesi ve ülkemizin uluslararası piyasada rekabet gücünün artırılmasıdır.

İthal edilen ürünün, ihraç edilen ürünün bünyesinde kullanıldığının tespit edilmesini teminen, dumping ve korunma önlemine tabi ürünlerden olan polyester ve suni kumaşlarda, ayrıca örme tüylü kumaşlarda aynıyet tespiti zorunlu kılınmakta; pamuk ipliği, suni sentetik devamsız liflerden iplikler, örme ve dokuma kumaş ürünlerinde eşdeğer eşya yaşağı uygulanmaktadır.

Diğer taraftan; ihracı henüz gerçekleştirilmeyen ithal eşyasının, mamul ürün veya ithal edildiği haliyle, Dahilde İşleme İzin Belgesi (DİİB) sahibi veya DİİB'e yan sanayici olarak eklenen firmanın stoklarında bulundurulması zorunlu olup ilgili Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerince yerinde incelemeler yapılmaktadır. Öte yandan, ithal edilmek istenen malın nevi, üretim süreci ve iç piyasanın korunması konusundaki hassasiyetler dikkate alınarak DİİB düzenlenmesi aşamasında ekspertiz raporu, Yeminli Mali Müşavir (YMM) Raporu aranması gibi özel şartlar konularak ilave önlemler alınabilmektedir.

DİR kapsamında taahhüt edilen ihracatın gerçekleştirilememesi durumunda, rejim kapsamında ithali gerçekleştirilen ürüne ilişkin alınmayan verginin tahsil edilmesinin yanı sıra, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 238 inci maddesi uyarınca, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar veya ithal eşyasının gümrük vergileri ile ilgili rejime ilişkin beyannamenin tescil tarihinden tespit yapıldığı tarihe kadar geçen süre için 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre tespit edilen gecikme zammı oranında faizin toplamı kadar idari para cezası uygulanmaktadır. Belirtilen şekilde vergileri ve cezaları ödenen eşyanın serbest dolaşıma girmesinin talep edilmesi halinde ise ticaret politikası önlemlerinin uygulanması ve eşyanın ithali için öngörülen dış ticarete teknik düzenlemeler ve standardizasyon mevzuatı dahil diğer işlemlerin tamamlanması şartı aranmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızca yapılan 14.09.2022 tarihli mevzuat değişikliği ile 2006/12 sayılı DİR Tebliği'nin 45 inci maddesine ilave edilen yedinci fıkra hükmü uyarınca, Bakanlığımızca "iç piyasa dengelerinin korunması amacıyla" konulan özel şartların ihlali halinde, ihlali gerçekleştiren firmalara teminat oranının artırılmasına yönelik genel müeyyidenin yanı sıra belirli süre ile belge/izin düzenlenmemesine yönelik müeyyide uygulanmaktadır.

Bununla birlikte, son yıllarda kumaş ithalatında yürürlükte bulunan dämpinge karşı önlemlerin etkisiz kılınmasının önlenmesi hususunda yoğun çaba gösterilmektedir. Bu çerçevede, yürütülen önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturmalar neticesinde 54.07, 55.13, 55.14, 55.15 ve 55.16 gümrük tarife pozisyonunda yer alan "sentetik ve suni dokuma kumaş" ithalatında uygulanan dämpinge karşı önlemler; 22/8/2015 tarihli ve 29453 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine Karşı 2015/40 sayılı Tebliğ, 22/8/2015 tarihli ve 29453 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine Karşı 2015/41 sayılı Tebliğ, 7/5/2019 tarihli ve 30767 sayılı Resmi

Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine Karşı 2019/5 sayılı Tebliğ, 31/12/2020 tarihli ve 31351 (5. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine Karşı 2021/2 sayılı Tebliğ, 26/8/2021 tarihli ve 31580 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine Karşı 2021/41 sayılı Tebliğ, 1/6/2023 tarihli ve 32208 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine Karşı 2023/20 sayılı Tebliğ ile muhtelif Avrupa Birliği ülkeleri ve Serbest Ticaret Anlaşması bulunan ülkeler menşeli/çıkışlı ithalata teşmil edilmiştir.

Öte yandan, 24/1/2023 tarihli ve 32083 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2023/3 sayılı Tebliğ ile 54.07, 55.13, 55.14, 55.15 ve 55.16 gümrük tarife pozisyonunda yer alan “sentetik ve suni dokuma kumaş” ithalatında uygulanan dampainge karşı önlemlerin Avrupa birliği ülkeleri üzerinden etkisiz kılınıp kılınmadığının tespiti amacıyla başlatılan soruşturma devam etmektedir. Söz konusu soruşturmanın yayımlanacak Tebliğ ile yakın zamanda tamamlanması öngörülmektedir.

Ayrıca, 60’ıncı fasıl kapsamı örme kumaşlara ilişkin 12/1/2024 tarihli 32427 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin Tebliğ (No: 2024/2) ile tüm ülkelerden ithalata yönelik bir korunma önlemi soruşturması başlatılmıştır.

Bununla birlikte, son dönemde yerli sanayimizi ithalat baskısına karşı korumak amacıyla 16/10/2023 tarihli ve 32341 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7709 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile tekstil ve konfeksiyon ürünlerinde iplik için %5-8, mensucat için %20 ve hazır giyimde %30 oranlarında uygulanmakta olan İGV’lere katma değer ve ham madde - ara girdi - nihai ürün dengesi dikkate alınarak iplikte 5 puan; kumaşta 7 puan ve konfeksiyon ürünlerinde 9 puan ilave edilmiştir. Konuya ilişkin gelişmeler Bakanlığımızca takip edilmektedir.

Başta ticaret politikası önlemlerinin etkisiz kılınmasına yönelik girişimler olmak üzere Bakanlığımızca, menşe saptırması olabileceği düşünülen ve riskli olarak değerlendirilen kumaş ithalatı işlemlerinde menşe ispat ve dolaşım belgeleri, ilgili mevzuatları gereğince sonradan kontrole gönderilebilmektedir.

Bu çerçevede, yapılan sonradan kontroller ile ithal edilen eşyanın menşesine ilişkin ilgili ülke yetkili makamlarından menşe araştırması yapılmakta ve ülkemize özellikle Avrupa Birliği ülkelerinden yapılan ithalatlarda menşe saptırması yapılmasını engellemeye yönelik işlemler yürütülmektedir.

Eşyanın tesliminden sonra firmaların denetimini sağlayan Sonradan Kontrol Programları kapsamında ise; tekstil, kumaş ve mensucat ürünlerine ilişkin son 3 yıl içerisinde ilgili fasıllar kapsamında 62 adet firmaya plan dışı sonradan kontrol gerçekleştirilmiştir.

Belirli eşyaya ilişkin gümrük işlemlerinin, konusunda uzmanlaşmış ve tecrübeli gümrük personeline sahip gümrük idareleri tarafından daha etkin ve kısa sürede yerine getirilmesini amaçlayan ihtisas gümrüğü uygulaması, tekstil cinsi eşya için 27.02.2013 tarihli ve 28572 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 105) kapsamında yürütülmektedir. Anılan eşyanın serbest dolaşıma giriş işlemlerini gerçekleştirmeye yetkili gümrük müdürlükleri, söz konusu Tebliğin 3’üncü maddesinin birinci fıkrası ile belirlenmiştir.

Ticaret sicili kayıtları 238 ticaret sicili müdürlüğü tarafından münferit olarak tutulmakta ve bu kayıtlara ilişkin bütün belgeler de buralarda saklanmakta olup ticaret sicili işlemleri Bakanlığımız bünyesindeki Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS) üzerinden elektronik

ortamda gerçekleştirilmektedir. MERSİS’te ticaret sicilinde tescil edilen ticaret şirketleri ile ticari işletmelere ilişkin bilgiler yer almakta olup sektörel veriler tutulmamaktadır.

Diğer taraftan, 2018 ile 2023 yılları arasında ölkemiz genelinde 816.317, Bursa ilinde ise 27.519 şirket (anonim şirket, limited şirket, kollektif şirket ve komandit şirket) ve ticari işletme kurulmuştur. Aynı tarih aralığında ölkemiz genelinde 309.580, Bursa ilinde ise 10.177 şirket (anonim şirket, limited şirket, kollektif şirket ve komandit şirket) ve ticari işletme kapanmıştır.